

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201248
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8720201248.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2

9CoCsP/22/2023

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XXX, E. – A., právne zastúpenej spoločnosťou Beňo & partners advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Nám. sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, IČO: 44250029 proti žalovanému: POHOTOVOSŤ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: XXXXXXXX, právne zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42185190, v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 3 225 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 16Csp/29/2020-131 zo dňa 03.11.2022 takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie voči výroku I.

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II. a III.

Priznáva žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie v sume 789,- eur, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

III. Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa žalobou súdu podanou 27.04.2020 žiadala, aby súd uložil žalovanému zaplatiť jej sumu 3 225 eur ako primerané finančné zadostučinenie z dôvodu

porušenia jej spotrebiteľských práv a náhrady za diskomfort z dôvodu, že bola nútená domáhať sa ochrany svojich práv na súde niekoľko rokov a žalovaný postupoval v rozpore so zákonom.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný so žalobou nesúhlasil. Poukázal na to, že už rozhodnutie súdu, ktorým bolo žalobkyni priznané vrátenie bezdôvodného obohatenia má dostatočne sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Za spornú považoval aj výšku požadovanej náhrady, keďže túto žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila. Keďže žalobkyni bolo priznané bezdôvodné obohatenie, nie je čo kompenzovať.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že v konaní pred Okresným súdom Poprad vedenom pod sp. zn. 18C/79/2015 domáhala sa žalobkyňa určenia, že zmluva o úvere č. 4201470 zo dňa 28.9.2006, ktorá bola uzatvorená medzi ňou a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov. Jej žalobe bolo rozsudkom z 23.10.2018 vyhovené. Rozsudok bol potvrdený aj odvolacím súdom rozsudkom z 30.04.2019. Okrem toho sa žalobkyňa na súde domáhala aj vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 6 000 eur v konaní vedenom pod sp. zn. 13Csp/8/2019, rozsudkom z 24.06.2020 bol jej priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia 3 944,34 eur s 5%-ným ročným úrokom z omeškania od 17.04.2019 do zaplataenia a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Rozsudok bol potvrdený odvolacím súdom rozsudkom z 23.03.2021 v konaní vedenom pod sp. zn. 22CoCsp/46/2020.

V konaní vedenom pod sp. zn. 18C/79/2015 bolo súdom určené, že zmluva o úvere 7201470, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu je zmluvou bezúročnou a bez poplatkov, v zmluve chýbal údaj o RPMN, úver je preto bezúročný a dojednanie o úrokoch z omeškania vo výške 0,25% denne je v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa v žalobe poukázala aj na exekučné konanie, ktoré bolo vedené na súde pod sp. zn. 19Er/290/2007, v ktorom do zastavenia exekúcie mala byť celková vymožená suma 5 631,74 eura a exekučné konanie trvalo vyše 12 rokov. Oprávnený sa domáhal v exekúcii vymoženia dlžnej sumy s príslušenstvom na podklade exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok.

Súd prvej inštancie konštatoval, že boli splnené všetky podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa v konaniach vedených na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 13Csp/8/2019 a 18C/79/2015 úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv, keďže boli od nej vymáhané plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a iných neplatných dojednaní, ktoré boli súdom vyhodnotené ako rozporné s právnymi predpismi.

Žalobkyňa žalobou uplatnila primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 225 eur, takto žiadanú čiastku mal súd prvej inštancie za neprimeranú. Pokiaľ bolo v konaní vedenom pod sp. zn. 13CsP/8/2019 priznané bezdôvodné obohatenie, ktoré žalovaný mal vydať žalobkyni v čiastke 3 944,34 eura, za primeranú sumu zadosťučinenia mal súd prvej inštancie čiastku 789 eur, čo predstavuje 20% z priznaného bezdôvodného obohatenia. Prihliadol pritom aj na exekučné konanie. Žalobkyňa bola po dlhší čas vystavená exekúcii, v ktorej bola od nej vymožená čiastka 5 631,74 eura, v exekučnom konaní musela sa brániť. Suma 789 eur predstavujúca 20% zo sumy bezdôvodného obohatenia bola podľa súdu prvej inštancie dostatočne primeranou sumou zadosťučinenia za porušenie jej spotrebiteľských práv, v prevyšujúcej časti, v sume 789 eur, žalobu zamietol majúc za to, že priznaná suma je sumou postačujúcou vzhľadom na porušené práva spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na preventívnu, teda odradzujúcu zložku uplatneného prostriedku ochrany.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol na základe úspechu žalobkyne vo veci, preto jej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP žiadajúc, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne, ak bude mať podmienky na rozhodnutie vo veci splnené, aby vo veci sám rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Rozsudkom priznaná suma finančného zadosťučinenia 789 eur je vo vzťahu k závažným porušeniam práv a povinností, ktorých sa žalovaný opakovane voči žalobkyni dopustil zjavne nepostačujúca, v hrubom rozpore so zmyslom a účelom inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa žalobkyne pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné vziať do úvahy viaceré kritériá, predovšetkým spôsobenú materiálnu ujmu, ktorá predstavuje predovšetkým neoprávnene vybrané sumy v rámci exekučného či jemu predchádzajúceho konania vedeného zo strany žalovaného. Jedná sa o nutnosť žalobkyne domáhať sa právoplatne priznanej sumy prostredníctvom súdneho exekútora nakoľko zo strany žalovaného nedošlo k dobrovoľnému plneniu. Konaním žalovaného došlo k zásahu do práva na jej osobný a rodinný život, ktorý bol počas dlhotrvajúcich sporov vzniknutých v dôsledku nekalého konania žalovaného jednoznačne ohrozený a obmedzený. Podľa žalobkyne potrebné bolo zohľadniť aj trvanie materiálnej ujmy, žalobkyňa bola nútená po dobu 10 rokov domáhať sa ochrany svojich práv voči žalovanému, nehovoriac o 12 rokoch

trvajúcej exekúcii zo strany žalovaného, ktorá bola voči žalobkyni vedená nedôvodne. Žalobkyňa bola dlhodobo vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty v dôsledku nekalého konania žalovaného. Podľa žalobkyne kritériom je aj to, že žalovaný ani po tom, ako bolo jasne preukázané, že exekúcia bola voči žalobkyni vedená nedôvodne od jej vedenia neupustil a zo strany žalovaného nedošlo ani k dobrovoľnému plneniu žalobkyni priznanej sumy. Navyše žalovaný od žalobkyne naďalej vymáhal ďalšie neoprávnené sumy. Podľa žalobkyne pri posudzovaní primeranosti priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné vziať do úvahy aj skutočnosť, aký môže mať priznaná suma dopad na samotného žalovaného t.j. do akej miery to môže ovplyvniť jeho ekonomické správanie a do budúca ovplyvniť alebo zlepšiť disciplínu pri rešpektovaní spotrebiteľských práv.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím a dôvodmi napadnutého rozhodnutia.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) subjektom k tomu oprávneným (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie rozhodnutiu súdu predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasledujúcich CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Miesto a čas vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 23.05.2023 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o neexistencii predpokladov pre zrušenie alebo zmenu odvolaním napadnutého rozsudku.

5. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Výrokom I. súd pre inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 789 eur ako primerané finančné zadosťučinenie. Pokiaľ žalobkyňa podala odvolanie aj voči tomuto výroku rozsudku súdu prvej inštancie t.j. aj proti výroku, ktorým nebolo rozhodnuté v jej neprospech, práve naopak, odvolací súd odvolanie žalobkyne proti vyhovujúcemu podľa § 386 písm. c) CSP odmietol.

6. Odvolacia argumentácia žalobkyne vo vzťahu k zamietavému výroku bola založená na tvrdení o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie a nesprávnych zisteniach skutkového stavu, ktorý mal vyplývať z dôkazov, ktorými súd disponoval.

7. Nesprávne skutkové zistenie je relevantným odvolacím dôvodom vtedy, ak je možné usúdiť, že závery, ku ktorým súd dospel, nezodpovedajú vykonaným dôkazom, resp. hodnotenie dôkazov je chybné. Ide o situáciu kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z tvrdení účastníkov, alebo vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, pravdivosti, vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo mohlo byť zistené hodnotením dôkazov v ich vzájomnej súvislosti.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje na zistený skutkový stav právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery.

9. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Vychádzajúc z citovaného zákonného, ustanovenia, jazykovo-gramatického výkladu predmetnej normy a toho, že ak nie sú závažné dôvody pre to, aby bol slovnému textu daný iný právny význam, má sa výrazom použitým v právnej norme prisúdiť taký význam, aký má význam v zmysle právneho jazyka, je potrebné konštatovať, že úspešným uplatnením práva spotrebiteľa je daný základ pre priznanie finančného zadosťučinenia.

10. Žaloba je, čo sa obsahu týka úkonom, ktorým žalujúca strana vymedzuje subjekty a obsah žalobou začatého konania. Právom žalujúceho je, vyplýva to z článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde. Žalobou môže uplatniť skutočnosť,

ktorým hmotné právo prisudzuje právny význam. To, či bude v spore úspešným, závisí od toho, či sa logická štruktúra príčin a následkov, ktoré on sám pokladá za skutkový dôvod svojho nároku zhoduje so štruktúrou príčin a následkov, ktoré upravuje zákon a od toho, či tieto skutočnosti preukáže.

11. Žalobkyňou, právne zastúpenou, bola na súd podaná žaloba, v ktorej opísala skutočnosti preukazujúce dôvod základu nároku v zmysle existencie právoplatných rozhodnutí súdu, z dôvodov ktorých vyplýva, že sa domohla voči žalovanému nárokov pre porušenie noriem spotrebiteľského práva žalovaným, s ktorým vstúpila do záväzkového vzťahu. Žalobkyňa v žalobe odkázala na zákonné ustanovenie bez bližšieho objasnenia výšky žiadaného zadosťučinenia argumentujúc tým, že čiastka, zaplattenia ktorej sa ako finančného zadosťučinenia domáha, má predstavovať náhradu za diskomfort, že bola nútená domáhať sa ochrany svojich práv na súde v trvaní niekoľkých rokov, aby neznižovala svoj majetok na úkor žalovaného, ktorý postupoval v rozpore so zákonom. Zo žalobných tvrdení nevyplynuli žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie zadosťučinenia vo výške akú za primeranú mala žalobkyňa. Kritériom kvantifikácie podľa odvolacieho súdu sú okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Žalobkyňa k týmto exemplifikatívne uvedeným okolnostiam porušenia práva žiadne zásadné skutočnosti neuviedla. Za tejto situácie kritériu primeranosti finančného zadosťučinenia, proporcionality, nemohla podľa odvolacieho súdu zodpovedať čiastka, ktorú mala žalobkyňa za čiastku ňou dôvodne žiadanú, nebol tak založený predpoklad pre to, aby odvolací súd zasiahol do úvahy súdu prvej inštancie o sume finančného zadosťučinenia, ktorú mal tento súd za sumu primeranú. Žalobkyňou žiadaná suma finančného zadosťučinenia v rozsahu, ktorá bola žalobou uplatnená nebola v konkrétnych skutkových okolnostiach žalobkyňou preukázaná, argumentačne nebola ňou podložená, čo viedlo odvolací súd k záveru tom, že je dôvodné rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní neúspešná. Úspešný bol žalovaný, odvolací súd mu preto priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

13. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím súdom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).